

**Stenungsunds
kommun**

Riktlinje för myndighetsutövning och verkställighet för handläggning av individuellt stöd till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1. Syfte	2
1.2. Social dokumentation & Individens behov i centrum – IBIC	2
1.3. Internationell klassifikation av funktionshinder – ICF	2
1.4. Myndighetsutövning och verkställighet	3
1.5. Rättspraxis	3
1.6. Samordnad individuell plan (SIP)	3
1.7. Delegation	3
1.8. Mänskliga rättigheter	3
1.8.1. Barnkonventionen	3
1.9. Företrädare och stöd	4
1.9.1. Anhöriga och närstående	4
1.9.2. Ombud/Biträde	4
1.9.3. God man/Förvaltare	5
2. Övergripande bestämmelser	6
2.1. Förvaltningslagen	6
2.2. Offentlighet- och sekretesslag (2009:400)	8
2.2.1. Sekretessbrytande regler	8
2.3. Socialtjänstlagen, SoL	8
2.4. Hälso- och sjukvårdslagen, HSL	9
2.4.1. Egenvård	9
2.5. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	9
2.5.1. Skälig levnadsnivå och goda levnadsvillkor	11
2.6. Gemensamt språk	11
2.7. Våld i nära relation	12
3. Myndighetsutövningens utredning, beslut och uppföljning	13
3.1. Vem kan få stöd?	13
3.2. Personkretstillhörighet ska styrkas	13
3.3. Vem kan ansöka?	13
3.4. Insatser som kan sökas enligt SoL	14

3.5. Utredning personkretsbedömning	14
3.6. Bedömning av behov och insats	16
3.7. Föräldraansvar jämfört med barn/ungdomar utan funktionshinder	16
3.8. Förhandsbesked	16
3.9. Asylsökande	17
3.10. Beslut	17
3.11. Avslag eller delavslag	17
3.12. Verkställda beslut om bostad med särskild service och daglig verksamhet	17
3.13. Ej verkställda beslut	18
3.13.1. <i>Beslut om att ansöka om särskild avgift</i>	18
3.14. Genomföra, följa upp och ändra	18
3.15. Omprövning	19
3.16. Barns rätt att ha inflytande	19
4. Verkställighet för insatser enligt LSS	20
4.1. Rådgivning och personligt stöd, LSS § 9:1	20
4.2. Personlig assistans, LSS § 9:2	20
4.2.1. Utredning av personlig assistans	20
4.2.2. Socialsekreterarens bedömning av personlig assistans	21
4.2.3. Tillfälligt utökat behov av personlig assistans	21
4.2.4. Beskrivning av personlig assistans	21
4.2.5. Krav kring utförande av personlig assistans	22
4.2.6. Personlig assistans i kombination med andra insatser	22
4.3. Ledsagarservice, LSS § 9:3	22
4.3.1. Syfte med ledsagarservice	23
4.3.2. Verkställandet.....	23
4.4. Biträde av kontaktperson, LSS § 9:4	23
4.4.1. Syfte med kontaktperson	23
4.4.2. Verkställandet.....	23
4.4.3. Beskrivning av kontaktperson.....	24
4.5. Avlösarservice i hemmet, LSS § 9:5	24
4.5.1. Syfte med avlösarservice i hemmet.....	24
4.5.2. Verkställandet.....	24

4.5.3. Avgränsningar	25
4.6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet, LSS § 9:6	25
4.6.1. Syfte med korttidsvistelse utanför det egna hemmet	25
4.6.2. Verkställighet	25
4.6.3. Beskrivning av korttidshem	25
4.6.4. Beskrivning av läger och stödfamilj	26
4.6.5. Avslutande av verkställighet	26
4.7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år, LSS § 9:7	26
4.7.1. Verkställighet	26
4.8. Familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar, LSS § 9:8	26
4.8.1. Syfte med familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar	27
4.8.2. Verkställighet	27
4.9. Bostad med särskild service för vuxna, LSS § 9:9	28
4.9.1. Syfte med bostad med särskild service	28
4.9.2. Verkställighet	28
4.9.3. Gruppbofastad	29
4.9.4. Servicebostad	29
4.9.5. Innehåll i stödet	29
4.9.6. Inflytande	30
4.10. Daglig verksamhet, LSS § 9:10	30
4.10.1 Syfte med daglig verksamhet	30
4.10.2. Inflytande	30
4.10.3. Verkställighet	31
4.10.4. Arbetsnära daglig verksamhet	31
4.10.5. Habiliterande daglig verksamhet	31
4.10.6. Innehållet i stödet	31
4.10.7. Vid sjukdom	32
4.10.8. Frånvaro från daglig verksamhet	32
4.10.9. Aktivitetshuset	32

Typ av dokument	Beslutat av	Beslutsdatum	Diarienummer
Riktlinje	Kommunfullmäktige	2021-11-11	2021/621
Dokumentägare	Giltighetstid	Framtagen av	Reviderad
Sektor Socialtjänst	Tills vidare	Verksamhetsutvecklare sektor socialtjänst	

1. INLEDNING

Stenungsunds kommun ansvarar för uppgifter enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Stenungsunds kommuns värdegrund omfattas av att individen ska ha en känsla av självbestämmande, trygghet samt en meningsfullhet i sin tillvaro, insatserna ska vara individanpassade och av god kvalitet där man får ett gott bemötande. Det innebär att förvaltningen tillsammans med den enskilde samordnar och skapar delaktighet utifrån ett helhetsperspektiv med respekt för nuvarande situation och tidigare livserfarenhet.

Den enskilde ska så långt som möjligt kunna välja när och hur stöd och hjälp ska ges. Exempelvis ska det vara möjligt för den enskilde att få stöd och hjälp i att utvecklas och få en meningsfull vardag.

All personal inom myndighetsutövning och utförarverksamheten skall ha ett anhörigperspektiv som betyder att man ser, lyssnar till, samarbetar och bemöter de anhöriga på ett gott sätt. Sociala myndighetsnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de närstående till långvarigt sjuka, äldre eller som stödjer en person med någon form av funktionsnedsättning. Förvaltningen ska arbeta för att fånga upp anhörigas behov av vila eller att få tid över för personliga angelägenheter.

Sociala myndighetsnämndens biståndsenhet regleras av ett flertal lagar, framför allt socialtjänstlagen (SoL 2001:453), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 1993:387), hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) samt förvaltningslagen (FL 2017:900). Utöver lagstiftning gäller

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd samt av kommunen beslutade måldokument och riktlinjer.

1.1. Syfte

Syftet med riktlinjen är:

- att vara stöd i handläggning av ärende
- att säkerställa likartad bedömning utifrån biståndsbehov
- att främja god kvalitet och samverkan mellan myndighet och verkställighet så att det främjar den enskildes delaktighet och inflytande

Riktlinjen ska underlätta vid handläggning, främja ett tydligt och enhetligt synsätt för biståndshandläggning. Beslut ska fattas likartat efter samma bedömningsgrunder och de ska säkerställa att medborgarna ska behandlas lika oavsett handläggare. Riktlinjerna är dock vägledande och gäller aldrig utan undantag. Socialsekreteraren måste väga ihop individuella behov, lagstiftning, etik, vetenskap, beprövad erfarenhet och med hänsyn till rådande rättspraxis i sitt arbete.

1.2. Social dokumentation & Individens behov i centrum – IBIC

Handläggning och dokumentation av ärenden som rör enskilda är en central uppgift inom socialtjänsten. I socialtjänstlagen (2001:453 SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387 LSS) samt i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) finns regler om att dokumentation av enskildas ärenden ska upprättas. Reglerna föreskriver också hur dokumentation i handläggning och i genomförandet av beviljade insatser ska utformas.

Social dokumentation är ett samlingsnamn för alla handlingar som upprättats i en enskilds ärende. Social dokumentation förs av både myndighet och utförarverksamhet (verkställare) och består bland annat av ansökningar, utredningar med beslut, journalanteckningar, genomförandeplaner, inkomna handlingar och uppföljningar. I all verksamhet, där man arbetar med brukare, personer som beviljats individuellt behovsprövade insatser har kommunen dokumentationsskyldighet. Den sociala dokumentationen samlas i det som kallas för en personakt. All social dokumentation ska förvaras säkert så att den inte är tillgänglig för obehöriga.

I Stenungsunds kommun sker den sociala dokumentationen i enlighet med Socialstyrelsens modell individens behov i centrum (IBIC) och med det internationella kodverket ICF som grund. IBIC är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt med strukturerad dokumentation av behov, mål och resultat i handläggningen, genomförandet och uppföljningen av insatserna. Utgångspunkten i IBIC är att säkerställa den enskildes behov snarare än att leverera insatser som den enskilde inte behöver. Värdegrunden konkretiseras via IBIC genom att den enskildes delaktighet och inflytande ökar.

1.3. Internationell klassifikation av funktionshinder – ICF

ICF- Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder, hälsa är framtaget av Världshälsoorganisationen (WHO 2015). Det är ett internationellt gemensamt språk som beskriver begränsningar och möjligheter för en människas hälsa och välmående. ICF ger en struktur för att presentera information på ett meningsfullt, sammanhängande och lättillgängligt sätt. Det gemensamma språket ICF används i arbetssättet IBIC när man kategoriserar information om brukare. Syftet är att alla ärenden beskrivs på likartat sätt. Resultatet bidrar till att förbättra kommunikation mellan olika aktörer, såsom hälso- och sjukvård, socialtjänst, politiker och allmänhet.

1.4. Myndighetsutövning och verkställighet

Socialtjänsten i Stenungsunds kommun skiljer på myndighetsutövning och verkställighet. Socialtjänsten är uppdelad i två olika verksamheter. Socialsekreterarna tar emot den enskildes ansökan, utreder och bedömer behoven samt beslutar om insatser med stöd av LSS. Mål för insatserna beskrivs utifrån bedömt behov till avsett funktionstillstånd och formuleras enligt IBIC. Beställningen skickas sedan till utförarverksamheten som verkställer och arbetar med den enskildes behov.

Funktionshinderverksamheten i Stenungsund upprättar, efter verkställandet, en genomförandeplan tillsammans med den enskilde samt ansvarar för genomförandet av de insatser som socialsekreteraren har beslutat.

Socialsekreteraren utreder och fattar beslut enligt socialnämndens delegationsordning. Socialsekreteraren utreder alltid den enskildes personkrets, vilket behov den enskilde har samt fattar beslut om olika insatser. I ansökan ska socialsekreteraren alltid beakta den minst ingripande insatsen vid bedömning av den enskildes behov av stöd. Till exempel prövas alltid om behovet för den enskilde är tillgodosett i ordinärt boende med hemtjänst eller boendestöd innan insatsen 9 § 9 bostad med särskild service, prövas.

1.5. Rättspraxis

Verksamheten ska grunda sina beslut på rättspraxis genom att följa förvaltningsdomstolarnas avgöranden. Det är främst domar från Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen som är vägledande. Om det saknas domslut från Högsta domstolen avseende en fråga kan kammarrättsdomar ge viss vägledning.

1.6. Samordnad individuell plan (SIP)

SIP står för samordnad individuell plan. Skyldigheten att upprätta en individuell plan regleras både i SoL och HSL. När den enskilde behöver både hälso- och sjukvård och stöd från socialtjänsten ska huvudmännen tillsammans upprätta en individuell plan.

Individuell plan enligt 2 kap. 7 § SoL och 16 kap. 4 § HSL samt enligt lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård kap. 1 §. Stenungsund kommun följer riktlinjen för SIP i Västra Götaland. SIP-processen ska skapa delaktighet och trygghet för individen.

Av en SIP ska det framgå:

- vilka insatser som behövs
- vilka insatser socialtjänsten respektive hälso- och sjukvården ska ansvara för
- vilka åtgärder som vidtas av någon annan än socialtjänsten eller hälso- och sjukvården
- vem av socialtjänstens eller hälso- och sjukvården som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

1.7. Delegation

I kommunallagen (1991:900) står det att nämnden kan överlämna, delegera till tjänsteperson, att fatta beslut i nämndens ställe. Sociala myndighetsnämnden har antagit en delegationsordning där det regleras vilken tjänsteperson som har rätt att fatta beslut i olika frågor. Socialsekreteraren är skyldig att hålla sig informerad om gällande delegationsordning. Fattade beslut anmäls till sociala myndighetsnämnden.

1.8. Mänskliga rättigheter

Sverige godkände FN:s överenskommelse om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i december 2008. Konventionens syfte är att främja, skydda och säkerställa alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

1.8.1. Barnkonventionen

Från och med 1:e januari 2020 är barnkonventionen lag. I praktiken innebär det att barnkonventionen får

högre status som svensk lag. En av de stora skillnaderna blir ett större ansvar för lokala, statliga myndigheter, rättsväsendet och andra beslutsfattare. Särskilt barn i utsatta situationer som barn i vårdnadstvister, barn som är omhändertagna av socialtjänsten eller barn som befinner sig i migrationsprocessen – kommer få ett starkare rättsligt skydd.

Barnkonventionen består av 54 artiklar varav 41 av dem handlar om barns rättigheter och de övriga om hur länderna ska arbeta med barnkonventionen. Barnkonventionen gäller alla barn och unga upp till 18 år som vistas eller bor i ett land. Barnkonventionen fasthåller att alla barn har samma rättigheter att växa upp under trygga förhållanden, att utvecklas och skyddas mot övergrepp och utnyttjande. Barnkonventionen har fyra huvudprinciper: Artikel 2, 3, 6 och 12 som grund för att förstå de andra artiklarna.

- Barnet ska skyddas mot alla former av diskriminering.
- Barnets bästa ska beaktas i alla beslut.
- Barn har rätt till liv och utveckling.
- Barnet ska ha rätt att säga sin mening och få den respekterad.

Beslut som rör barn ska fattas utifrån bedömningen barnets bästa (artikel 3). Detta kommer förstärkas och behöva tillämpas mycket mer noggrant. En del i arbetet är att stärka barns och ungas inflytande vid insatser enligt LSS. I artikel 3 i barnkonventionen betonas att barnets bästa ska sättas i förgrunden vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar administrativa myndigheter eller lagstiftande organ.

Föräldrabalken är en svensk lag som behandlar rättsförhållandet mellan förälder och barn. Barn står under föräldrars vårdnad fram till att barnet blir myndigt vid 18 års ålder och är i och med det vuxen i lagens mening. Vårdnadshavaren har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets personliga angelägenheter. Vårdnadshavaren ska i takt med barnets stigande ålder och utveckling ta allt större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål.

När barnet har två vårdnadshavare och endast den ena samtycker till en insats till stöd för barnet, får sociala myndighetsnämnden besluta att åtgärden får vidtas utan den andra vårdnadshavarens samtycke om det krävs med hänsyn till barnets bästa och åtgärden gäller:

- Psykiatrisk eller psykologisk utredning eller behandling som omfattas av HSL
- Behandling i öppna former som ges med stöd av 4 kap. 1 § SoL
- Vid val av en kontaktperson eller en familj som avses i 3 kap. 6 b § första stycket SoL eller
- En insats enligt 9 § 4, 5 eller 6 LSS. Insatserna är kontaktperson, avlösarservice i hemmet eller korttidsvistelse utanför hemmet.

I föräldrabalken behandlas även underhållsskyldighet, god man och förvaltare med mera.

1.9. Företrädare och stöd

1.9.1. Anhöriga och närstående

Ibland önskar den enskilde anlita närstående som ombud eller biträde vid kontakter med myndigheter. Det finns inga hinder för det om ombudet eller biträdet uppfyller de krav som allmänt kan ställas. Anhöriga har i övrigt ingen laglig rätt till inflytande om de inte är den sökandes formella ombud eller legala företrädare.

1.9.2. Ombud/Biträde

Den enskilde har rätt att anlita ombud eller biträde vid sina kontakter med en myndighet. Myndigheten kan dock alltid begära att den som har ombud ska medverka personligen. Om ett ombud eller biträde ”visar

oskicklighet eller oförstånd eller är olämplig på annat sätt får myndigheten avvisa hen som ombud eller biträde i ärendet” 9 § Förvaltningslagen (FL). Ett beslut om att avvisa ombud eller biträde är överklagningsbart.

1.9.3. God man/Förvaltare

Socialnämnden ska enligt 15 § p 6 LSS och 5 kap 3 § Socialtjänstförordningen anmäla till överförmyndaren om den finner att god man eller förvaltare enligt föräldrabalken bör förordnas för någon samt att någon inte längre behöver ha förvaltare.

2. Övergripande bestämmelser

2.1. Förvaltningslagen

Förvaltningslagen (2017:900) gäller för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna och handläggning av förvaltningsärenden hos domstolarna.

Undantag för kommunala ärenden där besluten kan laglighetsprövas. Grunderna för god förvaltning regleras i § 5 Legalitet, objektivitet och proportionalitet.

En myndighet får endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. I sin verksamhet ska myndigheten vara saklig och opartisk.

§ 6 Service

En myndighet ska se till att kontakterna med den enskilde blir smidiga och enkla.

§ 7 Tillgänglighet

En myndighet ska vara tillgänglig för kontakter med den enskilda och informera allmänheten om hur och när sådana ska tas.

§ 8 Samverkan

En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter.

Allmänna krav på handläggning

§ 9 Ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

§ 10 Den som är part i ett ärende har rätt att ta del av allt material som har tillförts ärendet. Rätten att ta del av uppgifter gäller med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Partsinsyn och förbehåll

3 § Sekretess hindrar inte att en enskild eller en myndighet som är part i ett mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet och som på grund av sin partsställning har rätt till insyn i handläggningen, tar del av en handling eller annat material i målet eller ärendet. En sådan handling eller ett sådant material får dock inte lämnas ut till parten i den utsträckning det av hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att sekretessbelagd uppgift i materialet inte röjs. I sådana fall ska myndigheten på annat sätt lämna parten upplysning om vad materialet innehåller i den utsträckning det behövs för att parten ska kunna ta till vara sin rätt och det kan ske utan allvarlig skada för det intresse som sekretessen ska skydda.

Sekretess hindrar aldrig att en part i ett mål eller ärende tar del av en dom eller ett beslut i målet eller ärendet. Inte heller innebär sekretess någon begränsning i en parts rätt enligt rättegångsbalken att få del av alla omständigheter som läggs till grund för avgörande i ett mål eller ärende.

Om det i lag finns bestämmelser som avviker från första eller andra stycket gäller de bestämmelserna. Lag (2014:259).

11 § Om en myndighet bedömer att avgörandet i ett ärende som har inletts av en enskild part kommer att bli väsentligt försenat, ska myndigheten underrätta parten om detta. I en sådan underrättelse ska myndigheten redovisa anledningen till förseningen.

12 § Om ett ärende som har inletts av en enskild part inte har avgjorts i första instans senast inom sex månader, får parten skriftligen begära att myndigheten ska avgöra ärendet. Myndigheten ska inom fyra veckor från den dag då en sådan begäran kom in antingen avgöra ärendet eller i ett särskilt beslut avslå begäran.

Ett beslut enligt första stycket att avslå en begäran om att ärendet ska avgöras får överklagas till den domstol eller förvaltningsmyndighet som är behörig att pröva ett överklagande av avgörandet i ärendet.

Myndighetens prövning enligt första stycket får begäras av parten vid ett tillfälle under ärendets handläggning.

19 § En enskild kan inleda ett ärende hos en myndighet genom en ansökan, anmälan eller annan framställning. Framställningen ska innehålla uppgifter om den enskildes identitet och den information som behövs för att myndigheten ska kunna komma i kontakt med honom eller henne. Det ska framgå av framställningen vad ärendet gäller och vad den enskilde vill att myndigheten ska göra. Det ska också framgå vilka omständigheter som ligger till grund för den enskildes begäran, om det inte är uppenbart obehövt.

Beredning av ärenden.

23 § En myndighet ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver.

En enskild part som inleder ett ärende ska medverka genom att så långt som möjligt ge in den utredning som parten vill åberopa till stöd för sin framställning.

Om det behövs ska myndigheten genom frågor och påpekanden verka för att parten förtydligar eller kompletterar framställningen.

När får man lämna uppgifter muntligt?

24 § Om en enskild part vill lämna uppgifter muntligt i ett ärende ska myndigheten ge parten tillfälle till det, om det inte framstår som obehövt. Myndigheten bestämmer hur detta ska ske.

25 § Innan en myndighet fattar ett beslut i ett ärende ska den, om det inte är uppenbart obehövt, underrätta den som är part om allt material av betydelse för beslutet och ge parten tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över materialet. Myndigheten får dock avstå från sådan kommunikation, om

1. ärendet gäller anställning av någon och det inte är fråga om prövning i högre instans efter överklagande,
2. det kan befaras att det annars skulle bli avsevärt svårare att genomföra beslutet, eller
3. ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver att beslutet meddelas omedelbart.

Myndigheten bestämmer hur underrättelse ska ske. Underrättelse får ske genom delgivning.

43 § Överklagande av beslut

Ett överklagande av ett beslut ska göras skriftligt till den högre instans som ska pröva överklagandet (överinstansen). Överklagandet ska dock ges in till den myndighet som har meddelat beslutet (beslutsmyndigheten).

I överklagandet ska den som överklagar ange vilket beslut som överklagas och på vilket sätt han eller hon vill att beslutet ska ändras.

I 3 och 4 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) finns ytterligare bestämmelser om vad ett överklagande som ska prövas av allmän förvaltningsdomstol ska innehålla.

Överklagandetiden

44 § Ett överklagande av ett beslut ska ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag då den som överklagar fick del av beslutet genom den myndigheten. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

2.2. Offentlighet- och sekretesslag (2009:400)

Offentlighetsprincipen är inskriven i våra grundlagar och innebär att allmänheten har rätt att ta del av myndigheters allmänna handlingar.

Inom socialtjänsten hanteras en mängd uppgifter som berör enskildas personliga förhållanden. Dessa uppgifter skyddas av regler om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Med sekretess menas ett förbud att röja en uppgift.

2.2.1. Sekretessbrytande regler

Beskriv vad sekretessbrytande regler innebär.

1. Då det föreligger en nödsituation.
2. Då den enskilde lämnar samtycke (se 10 kap 1 § och 12 kap 2 § OSL).
3. Då det finns en skyldighet att lämna ut uppgiften till en annan myndighet (se 10 kap 28 § OSL). Till exempel genom bestämmelsen om anmälningsskyldighet i 14 kap 1 § SoL.
4. Då det är nödvändigt för att myndigheten (till exempel sociala myndighetsnämnden) ska kunna fullgöra sin verksamhet (se 10 kap 2 § OSL).
5. Då uppgiften rör någon som är under 18 år och har fortgående missbruk, någon som vårdas i psykiatrisk tvångsvård, rättspsykiatrisk vård eller en gravid kvinna och det behövs för att ge den enskilde vård (se 26 kap 9 § OSL).
6. Sekretessen inom både socialtjänst och hälso- och sjukvård inte hindrar att en uppgift lämnas till en åklagarmyndighet eller polismyndighet om uppgiften angår misstanke om brott som riktas mot någon som inte har fyllt 18 år och det är fråga om brott som avses i 3, 4, 6 kap Brottsbalken, BrB, eller lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor (se 10 kap 21 § OSL).
7. Sekretessen inom socialtjänsten hindrar inte att en uppgift som rör en enskild som inte har fyllt 21 år lämnas till en polismyndighet, om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att den unge kommer att utöva brottslig verksamhet, uppgiften kan antas bidra till att förhindra det, och det med hänsyn till planerade eller pågående insatser för den unge eller av andra skäl inte är olämpligt att uppgiften lämnas ut (se vidare 10 kap 18 a § OSL).

2.3. Socialtjänstlagen, SoL

I socialtjänstlagens portalparagraf (2001:453 1 kap. 1 §) anges vilket mål lagstiftaren anser att beslut enligt denna lag ska eftersträva. Där framgår att socialtjänsten ska främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktiva deltagande i samhällslivet.

2.4. Hälso- och sjukvårdslagen, HSL

Kommunen ska erbjuda hälso- och sjukvård till dem som bor i särskilda boenden, bostäder med särskilda service samt den som vistas på daglig verksamhet. Kommunen ska i samband med nämnda verksamheter erbjuda rehabilitering, habilitering och hjälpmedel för funktionshindrade. Kommunen får erbjuda de som vistas i kommunen hemsjukvård. Kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar upp till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut- och fysioterapeutsnivå.

Det finns ett hälso- och sjukvårdsavtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland. I Stenungsunds kommun finns hälso- och sjukvårdsrutiner som grundar sig i hälso- och sjukvårdslagen samt avtalet mellan Västra Götalandsregionen och kommunen.

2.4.1. Egenvård

Egenvård är en hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården har bedömt att en individ själv kan utföra. Den egenvård som patienten utför själv eller med hjälp av någon annan som inte är hälso- och sjukvårdspersonal räknas inte som hälso- och sjukvård och omfattas därmed inte av hälso- och sjukvårdslagen.

2.5. Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Lagen grundar sig i alla människors lika värde. Verksamhet enligt LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällsliv för de som omfattas av lagen. Målet för den enskilde är att få leva som andra. Bärande principer i LSS är:

Tillgänglighet, inflytande, delaktighet, självbestämmande, helhetssyn och kontinuitet.

1 § Inledande bestämmelser

LSS-insatser kan endast beviljas till personer som ansöker om stöd och som ingår i någon av de personkretsar som lagen omfattar, de är:

Utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,

Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom,

Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om dessa är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

2 § Varje region skall, om inte något annat avtalas enligt 17§, svara för insatser enligt 9 § 1. Varje kommun skall, om inte något annat avtalas enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 2–10.

3 § Vad som föreskrivs för region i denna lag gäller också kommuner som inte ingår i något landsting.

4 § Denna lag innebär ingen inskränkning i de rättigheter som den enskilde kan ha enligt någon annan lag.

5 § Verksamhetens mål och allmänna riktning

Verksamhet enligt denna lag skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

6 § Verksamheten enligt denna lag skall vara av god kvalitet och bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes

självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten skall systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. För verksamheten enligt denna lag skall det finnas personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad skall kunna ges.

6 a § När åtgärder rör barn ska barnets bästa beaktas

De handikappolitiska målen innebär att samhället ska utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet. Ett av de tre arbetsområden som är särskilt prioriterat, är att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande. I artikel 3 i barnkonventionen betonas att barnets bästa ska sättas i förgrunden vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga eller privata välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ.

7 § Rätten till insatser

Personer som anges i 1 § har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1-9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Personer som anges i 1 § 1 och 2 har under samma förutsättningar, även rätt till insatser enligt 9 § 10. Den enskilde skall genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna skall vara varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lättillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

8 § Insatser enligt denna lag ska ges den enskilde endast om han eller hon begär det. Om den enskilde är under 15 år eller uppenbart saknar förmåga att på egen hand ta ställning i frågan kan vårdnadshavare, god man, förmyndare, förvaltare eller framtidsfullmaktshavare begära insatser för honom eller henne. När en insats rör ett barn ska barnet få relevant information och ges möjlighet att framföra sina egna åsikter. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

8 § a I ett ärende som gäller insatser enligt 9 § har den enskilde rätt att muntligen vid besök lämna uppgifter inför nämnden, om det inte finns särskilda skäl mot det. Den enskilde ska informeras om sin rätt enligt första stycket.

9 § Insatserna för särskilt stöd och särskild service

Personer med funktionsnedsättning kan ha rätt till stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. För att få insatser utifrån lagen ska den sökande omfattas av lagens personkrets och ha behov av den sökta insatsen. Rätten gäller om behovet inte tillgodoses på annat sätt.

Syftet med lagen och insatserna är att personer som omfattas av lagen uppnår jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Personerna ska kunna få den hjälp de behöver i det dagliga livet och även kunna påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. De bärande principerna i lagen är tillgänglighet, inflytande, delaktighet, självbestämmande, helhetssyn och kontinuitet.

LSS innehåller tio insatser för särskilt stöd och särskild service. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. En begäran om stöd och service från en person som ingår i lagens personkrets bör i första hand prövas enligt LSS om det är en insats som regleras i lagen. Anledningen är att det antas vara till fördel för den enskilde.

LSS omfattar tre grupper som kallas lagens personkrets. Grupperna består av personer med:

1. Utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd

2. Betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. Andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Gemensamt för alla LSS-insatser är att de ska anpassas till mottagarens individuella behov och tillförsäkra deltagaren goda levnadsvillkor. Verksamheten ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av den. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

2.5.1. Skälig levnadsnivå och goda levnadsvillkor

Vid bedömning om den enskilde har rätt till bistånd enligt SoL används begreppet skälig levnadsnivå. Den enskilde har rätt till bistånd enligt SoL om:

- Bistånd behöver för att den enskilde ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå.
- Behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Vid bedömning om den enskilde har rätt till insatser enligt LSS används begreppet goda levnadsvillkor. Den enskilde har rätt till insatser enligt LSS:

- Hen tillhör av någon av lagens tre personkretsar
- Insatserna behövs för att den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.
- Behovet faktiskt inte tillgodoses på annat sätt.

Begreppen skälig levnadsnivå respektive goda levnadsvillkor beskrivs inte närmare av lagstiftaren.

I LSS 5 § och 7 § anges att målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra och tillförsäkras goda levnadsvillkor. Målet med LSS är att personer med funktionsnedsättning inte ska ha sämre levnadsvillkor än personer utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Strävan ska vara att tillgodose den enskildes behov inom rimliga gränser för vad som är goda levnadsvillkor för alla medborgare.

Det finns en stor grupp personer med varaktiga funktionsnedsättningar som inte tillhör LSS, personkrets, eller som har behov av annat stöd än vad som kan erbjudas enligt LSS § 9. Man bör i dessa fall väga in att SoL anger att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva som andra och vara delaktiga i samhällslivet. Detta förutsätter att den enskilde har tillgång till ett samordnat och anpassat stöd med syfte att stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

2.6. Gemensamt språk

ICF- Internationellt klassifikationssystem av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa är ett gemensamt språk som används i arbetssättet, Individens behov i centrum (IBIC)

IBIC som arbetssätt i den sociala dokumentationen beskriver brukarens behov av stöd och hjälp och egna förmågor i olika aktiviteter under ett eller flera av de 11 olika rubriker – ”livsområden”. Annan information kring brukaren som också är av vikt kategoriseras under ”relaterade faktorer” som innebär information om en brukares situation, olika saker som påverkar och orsakar den enskildes behov.

Livsområden som den enskilde kan få stöd med:

Lärande och tillämpa kunskap (D1)

Livsområdet handlar om förmågan av inläring, att kunna ta reda på information, att fokusera på uppmärksamhet, att lösa problem samt att fatta beslut.

Allmänna uppgifter och krav (D2)

Livsområdet handlar om att genomföra en daglig rutin och att hantera stress och andra psykologiska krav samt att på ett socialt lämpligt sätt hantera sitt eget beteende.

Kommunikation (D3)

Livsområdet handlar om att förmedla eller ta emot ett budskap via språk, eller symboler så att de inblandade personerna förstår.

Förflyttning (D4)

Livsområdet handlar om att röra och kontrollera kroppen, att förflytta sig från en plats till en annan. Där ingår även aktiviteter som att bära eller hantera ett föremål

Personlig vård (D5)

Livsområdet handlar om aktiviteter kring hälsa och att kunna sköta sin hygien.

Hemliv (D6)

Livsområdet handlar om aktiviteter kring hushållsarbete i hemmet.

Mellanmänskliga interaktioner och relationer (D7)

Livsområdet handlar om att umgås och att samspela med andra personer i sociala sammanhang på ett sätt som är socialt lämpligt passande.

Utbildning, arbete, och sysselsättning, ekonomiskt liv. (D8)

Livsområdet rör handlingar som krävs vid arbete och sysselsättning, vid utbildning och i samband med ekonomiska transaktioner i olika former.

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv (D9)

Livsområdet handlar om att kunna ha ett socialt liv, delta i föreningar, utöva intressen, religion och politiskt engagemang.

Känsla av trygghet (b1528)

Livsområdet handlar om den enskildes känslomässiga upplevelser kring trygghet.

Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer en närstående. (e398)

Livsområdet handlar om brukarens anhörigas behov av stöd och avlastning när den anhöriga vårdar eller stödjer sin närstående.

2.7. Våld i nära relation

I Stenungsund finns en övergripande rutin för att utgöra ett stöd i det praktiska arbete med målgruppen så att de som blir utsatta för våld i nära relation ska få sitt behov av skydd och stöd tillgodosedda. Varje socialsekreterare har detta i beaktning vid sina utredningar.

3. Myndighetsutövningens utredning, beslut och uppföljning

Alla insatser enligt LSS är frivilliga.

Vid utredning av behov enligt LSS tillämpas en evidensbaserad praktik. Det innebär att LSS-handläggaren väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation samt erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser och lagens möjligheter.

3.1. Vem kan få stöd?

Lagen om stöd och service LSS kan endast beviljas till personer som ansöker om stöd och som ingår i någon av de tre nedan beskrivna personkretsar.

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
3. Personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om det är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

Personkretstillhörighet omprövas vid varje ny ansökan.

3.2. Personkretstillhörighet ska styrkas

Beslut om personkretstillhörighet grundar sig i utlåtande av läkare. Även utlåtande från psykolog, arbetsterapeut eller fysioterapeut kan vara aktuellt. Den enskilde själv begär att få utlåtanden som bifogas ansökan om LSS insats. Ansökan kan ske skriftligen eller muntligen till handläggare på myndighetsutövningen alternativt skriftligen till vård- och omsorgsenheten.

Ny prövning av både personkrets, insats och omfattning av insats, kan ske i samband med varje ny ansökan enligt LSS. Om avslag görs gällande personkrets, så prövas ej rätten till sökt insats.

3.3. Vem kan ansöka?

Grundprincipen är att personen själv ska ansöka om insatser enligt LSS. Om den som söker är under 15 år eller saknar förmåga att på egen hand göra en ansökan kan den göras av vårdnadshavare eller legal företrädare.

När föräldrar till barn har gemensam vårdnad ska båda godkänna att en ansökan görs till de flesta insatserna enligt LSS. Det behövs bara en vårdnadshavares godkännande när det gäller korttidshem, avlösarservice och eller biträde av kontaktperson.

3.4. Insatser som kan sökas enligt SoL

Vissa insatser kan sökas enligt SoL. Det påverkar dock inte rätten att ansöka om insatser enligt LSS för dem som omfattas av lagen. Enligt lagstiftningen kan individen ha insatser utifrån båda lagstiftningarna.

3.5. Utredning personkretsbedömning

Innan behovsprövning av insatser enligt LSS sker utreder myndighetsutövningen om den sökande ingår i någon av de tre personkretsarna. Dessa benämns i dagligt tal som personkrets 1, personkrets 2 och personkrets 3.

Personkrets 1

Diagnoser bedömda av läkare, psykolog eller psykiatriker är grunden för personkretsen. Diagnoserna är utvecklingsstörning samt diagnos inom autismliknande tillstånd.

Personkrets 2

Här ingår personer som har fått en begåvningsmässig funktionsnedsättning eller hjärnskada i vuxen ålder. Den kan ha uppstått genom sjukdom av kroppslig art eller skador som föranletts av yttre våld som exempelvis olycksfall.

Personkrets 3

Personkrets 3 omfattar de personer som har varaktiga och omfattande fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som uppenbart inte beror på normalt åldrande. Personkrets 3 är inte diagnosstyrd i den meningen att en viss diagnos alltid medför att personen omfattas av LSS. Bedömningen av om en person tillhör personkrets 3 inriktas på svårigheter i den dagliga livsföringen. Vad som orsakar dessa svårigheter är av underordnad betydelse.

Funktionsnedsättningen kan vara såväl fysisk som psykisk. Alla nedanstående förutsättningar/kriterier ska vara uppfyllda samtidigt:

- vara stor, varaktig och inte orsakad av normalt åldrande
- förorsaka betydande svårigheter i den dagliga livsföringen
- föranleda ett omfattande behov av stöd eller service

Det kan vara svårt att bedöma förutsättningarna var för sig, eftersom de påverkar varandra.

Med stor funktionsnedsättning avses den begränsning eller hinder som gör att en människa inte kan utföra en aktivitet på det sätt eller i den omfattning som kan anses vara normalt. Funktionsnedsättningen ska vara stor vilket innebär att den starkt påverkar flera (inte alla) viktiga livsområden samtidigt, till exempel boende, arbete, fritid, förmågan att ta till sig information, att kommunicera, strukturera, organisera och förstå den egna vardagen eller sköta sin egen ekonomi. En individ kan klara sig normalt i vissa avseenden men kan ändå ha stora svårigheter inom andra områden.

Exempel på funktionsnedsättning som kan vara stor är omfattande rörelsehinder, grava syn- eller hörselskador, svårartade effekter av sjukdomar som till exempel diabetes, hjärt- och lungsjukdomar. En

mindre allvarlig sjukdom eller skada kan innebära en stor funktionsnedsättning som förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen. Till exempel vissa medicinska funktionsnedsättningar såsom tarmåkommor, eller vissa typer av hjärnskador som kan innebära obetydliga intellektuella störningar i vissa avseenden, men uttalade störningar i till exempel kognition såsom extrem trötthet och/eller perceptionsstörningar.

Funktionsnedsättningen ska vara varaktig, och inte vara av tillfällig eller av övergående natur. Observera att det i personkretsutredningen är funktionsnedsättningens varaktighet som ska utredas, inte behovet av stöd eller service, som i vissa fall kan variera över tid. Bedömningen om en funktionsnedsättning är varaktigt eller inte är ibland svår att göra. Tidsgränsen för om funktionsnedsättningen ska betraktas som varaktig ska bedömas i det enskilda fallet. Varaktighet har i något fall i rättspraxis ansetts föreligga om man vet att funktionsnedsättningen kommer bestå i minst sex månader. Generellt anses dock varaktighet normalt föreligga om den kommer bestå minst ett år. Försäkringskassan gör i sina utredningar bedömning av funktionsnedsättningens varaktighet i ett tvåårsperspektiv, främst på grund av att man brukar ge tvååriga beslut om assistansersättning. Någon laglig grund eller rättsfall som stöder tvåårsperspektivet finns inte.

När man gör en utredning kan det vara svårt att bedöma hur en funktionsnedsättning kommer att utvecklas, exempelvis hos ett barn med svår ADHD, en svårt cancersjuk person, en person med en psykisk eller neurologisk funktionsnedsättning. Ibland är gensvaret på en behandling snabbt. En allvarlig funktionsnedsättning kan ett år senare ha blivit mindre allvarligt. Man får i svårbedömda fall utgå från den situation som råder vid utgångstillfallet och fatta ett tidsbegränsat beslut. Varaktigheten bedöms på nytt när beslutet om insats löper ut och ny ansökan ska prövas. Kriteriet för varaktig funktionsnedsättning uppfylls inte i de fall där en person har en sjukdom eller skada som kräver en längre tids vård och rehabilitering med som kommer att leda till att personen blir frisk utan bestående funktionsnedsättning.

Funktionsnedsättningen ska inte bero på normalt åldrande. Med äldre personer avses personer över 65 år, den allmänna pensionsåldern. Det finns ingen övre åldersgräns för att kunna tillhöra LSS personkrets. Undantaget är att funktionsnedsättning som debuterar efter 65 års ålder ”uppenbart inte får bero på normalt åldrande”. Exempel: En äldre person som drabbas av en skada vid en trafikolycka får en varaktig funktionsnedsättning som inte beror på normalt åldrande. Att skadan kan få svårare konsekvenser för att personen är äldre saknar i sig betydelse.

De funktionsnedsättningar som hos äldre är relaterade till normalt åldrande har ofta ett regredierande förlopp som leder till ökade behov av stöd och service. De vanligaste sjukdomsgrupperna är hjärt- och kärlsjukdomar, sjukdomar inom skelett- och rörelseorgan och inom centrala nervsystemet eller demens.

Äldre personer med funktionsnedsättning som uppstått före 65 års ålder tillhör LSS personkrets om kriterierna i övrigt är uppfyllda. Detta gäller även om funktionshindret senare förstärks av åldrandeprocessen.

Det ska vara helt klarlagt av medicinsk expertis, att funktionsnedsättning som debuterar hos personer över 65 år inte beror på normalt åldrande för att personen ska tillhöra LSS personkrets. Om det inte är uppenbart att skadan inte beror på normalt åldrande ska läkarutlåtande som styrker detta införskaffas.

Att den stora funktionsnedsättningen förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen innebär att man inte kan klara sig utan hjälp i de fall funktionsnedsättningen inkräktar på viktiga livsområden. Konsekvensen av att den enskilde har betydande svårigheter i sin dagliga livsföring är att den enskilde i allmänhet har ett dagligt eller så gott som dagligt behov av långvarigt eller upprepat stöd. Det kan ibland vara

svårt att bedöma en persons behov av stöd i sin dagliga livsföring. Begreppet kan också användas om en person som på grund av sin funktionsnedsättning löper risk att bli isolerad från andra människor, vilket ofta orsakar betydande svårigheter för personer med psykiska funktionsnedsättningar. En person som isolerar sig på grund av sin funktionsnedsättning och har svårigheter med att ta emot hjälp kan därmed inte anses sakna behov av stöd. Det är viktigt att personens behov av stöd från anhöriga och vänner beaktas i bedömningen. Många gånger kan dessa vara den funktionsnedsattas enda länk till yttvärlden, vilket innebär en stor belastning på närstående som aldrig kan koppla av eller resa bort. För människor med flera funktionsnedsättningar måste den samlade effekten bedömas. Små men flera funktionsnedsättningar kan tillsammans förorsaka betydande svårigheter.

Omfattande behov av stöd eller service kan exempelvis bestå i behov av hjälp med toalettbesök, påklädning, matlagning, att skriva och läsa, kommunikation, förflyttning, sysselsättning. Omfattande behov kan även innebära behov av strukturerade stöd, d.v.s. att tillsammans med brukaren finna lämpliga sätt att hantera vardagen. Behovet av insatser ska bedömas med beaktande av insatser från hela samhället, inte bara LSS. Begreppet ”omfattande behov av stöd eller service” har både kvalitativa och kvantitativa aspekter. Detta innebär att den enskilde i allmänhet har ett dagligt behov av långvarigt eller upprepat stöd. Ibland kan det dock behövas återkommande insatser av så speciell art att de trots en mindre tidsåtgång är att betrakta som omfattande. En bedömning av individens behov av stöd eller service måste alltid ske utifrån en sammanvägning av medicinska, sociala, psykologiska och pedagogiska faktorer.

3.6. Bedömning av behov och insats

Bedömning av behovet av en insats och insatsens omfattning är alltid en individuell prövning som sker utifrån den sökandes hela situation, behov och önskemål. I bedömningen kan LSS handläggaren vid behov referera till domar som innehåller jämförbara omständigheter. Bedömningen av den enskildes behov innefattar:

- Personkrets
- Rätt till insats
- Rätt till omfattning av insatsen

Vid bedömningen görs en jämförelse med hur människor i dagens samhälle lever. Begreppet ”att leva som andra” innebär skall tas i beaktning vid bedömningen och ska ställas i relation till den enskildes livssituation.

Personer som tillhör personkrets 3 har inte rätt till daglig verksamhet, men kan ansöka om sysselsättning enligt SoL.

3.7. Föräldraansvar jämfört med barn/ungdomar utan funktionshinder

LSS har ett tydligt familjeperspektiv. Utgångspunkten är att två föräldrar tar ett gemensamt ansvar. Tyngdpunkten i föräldraansvaret förändras i och med barnets ålder. Vid bedömning av behov av en insats enligt LSS för barn ska föräldraansvaret vägas in. Föräldraansvaret minskar i takt med att barnet blir äldre. En jämförelse av barnets förmågor, utifrån normalvariation, görs.

3.8. Förhandsbesked

Enligt LSS 16 § kan en person på förhand få besked om han eller hon har rätt att få insatser i den kommunen han eller hon har för avsikt att flytta till, före eventuell flytt. Avsikten att flytta personen som begär

förhandsbesked ska vara klar. Därför kan inte personen ansöka om förhandsbesked hos flera kommuner samtidigt.

Enheten för bistånd ska vara behjälplig för den som planerar att flytta från kommunen. När det inkommer en ansökan från en person som bor i en annan kommun och denne ansöker om förhandsbesked, ska ansökan behandlas som om personen är bosatt i Stenungsund kommun. Om insatser beviljas ska inflyttningkommunen utan dröjsmål börja planera för att verkställa beslutet. Ett förhandsbesked gäller i 6 månader från och med den dag då insatsen ska verkställas för den enskilde.

3.9. Asylsökande

En asylsökande kan inte söka insatser enligt LSS utan det är först när personen fått uppehållstillstånd som det är möjligt. Den asylsökande kan däremot göra en ansökan om bistånd enligt SoL.

3.10. Beslut

Beslut enligt LSS kan tidsbegränsas efter individuellt övervägande. För att säkerställa den enskildes behov av trygghet och förutsägbarhet är det viktigt att anpassa beslutets giltighetstid utifrån en rimlighetsbedömning.

Av beslutet ska framgå vilken insats det avser och vad syftet med insatsen är som den enskilde har beviljats samt eventuell omfattning.

Det ska tydligt framgå vad beslutet gäller och innebär för personen. Verkställighet upprättar en genomförandeplan tillsammans med den enskilde.

Ett beslut kan innehålla bifall, avslag eller delavslag som innebär både bifall och avslag.

Innan ett avslagsbeslut fattas ska utredningsunderlag kommuniceras enligt 17 § förvaltningslagen.

Beslut skrivs alltid med ett förbehåll om att insatsen kan ändras vid förändrade förhållanden. Beslut kan innehålla mer detaljerade beslut till exempel boende vid gymnasieskolgång.

När en person har assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken (SFB) och denne får ytterligare insats enligt LSS, är kommunen skyldig att anmäla detta till Försäkringskassan.

3.11. Avslag eller delavslag

Vid avslag eller delavslag på ansökan har den enskilde möjligheten att överklaga beslutet till Förvaltningsrätten. En besvärshänvisning följer med beslutet. När den enskilde överklagar tar myndighetsutövningen ställning till om beslutet ska omprövas eller om överklagandet ska sändas vidare till Förvaltningsrätten. För prövning i Kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen krävs prövningstillstånd.

3.12. Verkställda beslut om bostad med särskild service och daglig verksamhet

När den enskilde har ansökt och fått bifall för bostad med särskild service eller daglig verksamhet, innebär det att den enskilde ska vara redo för att ta emot insatsen och att behovet är aktuellt. Personen ska vara beredd att tacka ja, så snart ett erbjudande kan ges.

Socialsekreterare skickar hem utredning om beslut, vid gynnande beslut meddelas beslutet till utförarverksamheten som tillsammans med socialsekreteraren ansvarar för att anvisa när ledig boendeplats finns.

När kommun har beviljat en person insatsen bostad med särskild service har personen fått ett gynnande beslut. Det blir då kommunens ansvar att verkställa beslutet och försöka tillgodose den enskildes önskemål i den mån det är möjligt

Beslutet gäller fortfarande även om personen tackar nej till ett visst erbjudande.

Om den enskilde har tackat nej och det inte finns förutsättningar för att ändra det gynnande beslutet som den enskilde fått så är beslutet att anse som icke verkställt. Beslutet finns fortfarande och ger den enskilde rätt till den beviljade insatsen. Beslutet ska rapporteras som icke verkställt.

Kommunens ansvar kan ändå ha fullgjorts om kommunen kan uppvisa dokumentation för hur vi har försökt verkställa beslutet. Kommunen kan undgå att tvingas betala en särskild avgift enligt reglerna i 28 a §- 28 e § LSS ifall den enskilde fått godtagbara erbjudanden som den enskilde tackat nej till och om kommunen satt in andra insatser under väntetiden.

3.13. Ej verkställda beslut

Sociala myndighetsnämnden ska rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till Inspektionen för vård och omsorg. (IVO)

Beslut som inte kan verkställas inom rimlig tid ska följas upp innan tre månader har gått för att se om behovet är aktuellt och kvarstår, om det inte finns andra sätt att lösa det aktuella behovet eller om beslutet kan avslutas. Icke verkställda beslut ska följas upp var tredje månad.

För varje beslut ska förvaltningen ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd eller insats beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

3.13.1. Beslut om att ansöka om särskild avgift

Om den enskilde har fått vänta oskäligt länge mellan 6 månader – 8 månader på att beslutet ska verkställas och kommunen inte redovisat att man vidtagit tillräckliga åtgärder kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten

3.14. Genomföra, följa upp och ändra

Socialsekreterare har ansvar för uppföljning av beslutade insatser. Det innebär att tillsammans med den enskilde säkerställa att de beviljade insatser genomförs som planerat och att målen med insatsen nås. Uppföljning ska ske oavsett om beslutet är tidsbegränsat eller inte tidsbegränsat. För att uppnå god kvalitet i arbetet ska uppföljning av insatserna ske kontinuerligt, minst en gång per år, och vid förändrade förhållanden. Uppföljning gäller insatser som ges såväl i kommunal regi som annan huvudman.

En förutsättning för uppföljning är att handläggarna får ta del av upprättade och reviderade genomförandeplaner samt skriftliga sammanställningar. Enhetschefen för utförandet har i sin tur ansvar för att uppdraget utförs enligt gällande genomförandeplan samt att det förs kontinuerlig dokumentation vid förändringar.

Om behovet av bistånd/insats kvarstår gör socialsekreterarna en journalanteckning om detta.

I samband med uppföljning kan det framkomma att den enskildes situation har förändrats och att det därför är aktuellt att ändra beslutet. För att det ska vara möjligt att ändra ett gynnande beslut till den enskildes nackdel med hänvisning till förändrade förhållande måste beslutet vara försett med ett återkallelseförbehåll.

Exempelvis kan förbehållet innebära att beslutet återkallas när den enskilde inte längre har behov av insatsen eller behovet tillgodoses på annat sätt. Om nämnden helt eller delvis har återkallat ett beslut om insats enligt SoL eller LSS ska det framgå (SOSFS 2014:5 5 kap. 18 §)

1. När beslut om insats har återkallats helt eller delvis
2. Vilka skäl som ligger till grund för återkallelse
3. Namn och befattning eller titel på den som har fattat beslut om återkallelse

3.15. Omprövning

Myndighetsutövning ska regelbundet följa upp beslutade insatser. En uppföljning kan föranledas av att behoven hos personen har förändrats, synpunkter och klagomål har framförts eller att omständigheterna i övrigt gör att en uppföljning är aktuell.

Uppföljning syftar till att bedöma om den enskilde får sina behov tillgodosedda och om insatsens omfattning ska minskas eller ökas. Den enskilde kan vid uppföljning även göra en ny ansökan om annan insats.

En uppföljning bör bestå av ett personligt möte med den enskilde, eventuellt legal företrädare eller annan som den enskilde vill ha med. I uppföljningssamtalet understryks den enskildes upplevelse av kvaliteten på till exempel bemötande, inflytande och genomförande. I samband med uppföljning bör LSS handläggaren använda genomförandeplanen som underlag för uppföljning av insatsen samt ta del av eventuell information från medarbetaren som utför insatsen. Syftet är att följa upp den enskildes behov och hur insatserna utförts i förhållande till beslut.

3.16. Barns rätt att ha inflytande

Barn har rätt till inflytande vid ansökan, utredning, beslut och uppföljning. Vid inledande kontakter med vårdnadshavare ska information därför ges om att barnets perspektiv beaktas i utredningen och att barnet kommer att få inflytande i utredningsprocessen. En bedömning av barnets ålder och mognad görs i samråd med föräldrar och utifrån det planerar socialsekreteraren hur barnet ska involveras i ansökan, utredning, beslut och uppföljning.

Socialsekreteraren ska skaffa sig kännedom om barnets vilja, förutsättningar och uppfattning om sin situation. När barnet inte har ett verbalt språk ska socialsekreteraren på annat sätt försäkra sig om barnets åsikt. Det kan innebära hjälp med att tolka alternativ kommunikation.

Vilka överväganden som görs i utredningen utifrån barnets perspektiv och hur detta påverkar beslutet ska framgå av dokumentationen. Hur barnet har varit delaktigt i utredning, beslut och uppföljning, liksom barnets åsikter och önskemål ska dokumenteras. Då barnet inte kan eller vill delta i utredningsprocessen ska orsaken framgå i dokumentationen. Om barnet inte har kommit till tals på grund av betydande svårigheter att delta så ska även detta framgå i utredningen.

4. Verkställighet för insatser enligt LSS

4.1. Rådgivning och personligt stöd, LSS § 9:1

Av 2 § första stycke i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade framgår det att regionen är primärt ansvarig för denna insats

4.2. Personlig assistans, LSS § 9:2

Med personlig assistans avses ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer, till den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med grundläggande behov. Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov, har även rätt till sådan insats för andra personliga behov, om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

I väntan på Försäkringskassans beslut kan ett tidsbegränsat beslut om personlig assistans bifallas. Beslutet kan komma att omprövas och avslutas efter Försäkringskassans beslut.

Den enskilde kan ansöka om personlig assistans hos både kommunen och hos Försäkringskassan. När kommunen utreder behoven och upptäcker att den enskilde har grundläggande behov som överstiger 20 timmar i veckan ska kommunen meddela det till Försäkringskassan, som då gör en egen utredning. Enligt 15 § LSS har kommunen skyldighet att anmäla till Försäkringskassan om någon som beviljats personlig assistans och kan antas ha rätt till assistansersättning. Kommunen har även skyldighet att anmäla om någon som har assistansersättning beviljas insatser enligt LSS. När den enskilde ansöker om personlig assistans både hos kommunen och Försäkringskassan har båda instanser skyldighet att utreda ansökan oberoende av varandra. Hembesök kan dock ske vid samma tillfälle om den enskilde vill.

Personer över 65 år behåller den assistans om hen har beviljats före 65 års ålder, men kan inte beviljas någon utökning. Ansökningar om personlig assistans som inkommer efter man fyllt 65 avslås.

Syftet med personlig assistans är att stärka den enskildes möjlighet att leva ett självständigt och oberoende liv, den enskilde ska ha självbestämmande över sitt liv.

4.2.1. Utredning av personlig assistans

Kommunens LSS-handläggare genomför en omfattande utredning, innan ett beslut om personlig assistans kan fattas. För att ansökan ska kunna behandlas efterfrågar handläggaren uppgifter såsom ett läkarutlåtande om personens hälsotillstånd och funktionsnedsättning samt en ADL-status utförd per observation, funktions- och aktivitetsförmågebedömning. Den enskilde, dess legala företrädare eller ombud har den enskilde själv ett ansvar att styrka sitt behov av stöd och hjälp.

För att en person med funktionsnedsättning ska kunna beviljas personlig assistans behöver den enskilde, bedömas ingå i personkrets, enligt LSS. Ha behov av stöd med flera av sina grundläggande behov. De grundläggande behoven är tydligt avgränsade och beskrivna i lagtext och rättspraxis. Hjälpens skall vara handgriplig då aktiverande och motiverande insatser inte ingår i de grundläggande behoven. De fem grundläggande behoven är

- personlig hygien
- äta, och eller dricka,
- av- och påklädning,

- kommunikation,
- annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den enskilde

4.2.2. Socialsekreterarens bedömning av personlig assistans

Som grund för bedömning av rätten till personlig assistans och dess omfattning i tid utgår socialsekreteraren också från:

- Goda levnadsvillkor samt rätten att leva som andra
- Rättspraxis, personlig assistans prövas ofta rättsligt och verksamheterna för funktionshinder samt myndighetsutövning följer fortlöpande rättsläget.

I bedömningen av personlig assistans beaktas makars eller sambos ansvar för varandra, med hänvisning till äktenskapsbalken liksom andra vuxnas ansvar för varandra när de delar hushållsgemenskap. När det gäller personlig assistans till barn så jämförs barnets totala behov av vad som är rimligt för barn, i motsvarande ålder, utan funktionsnedsättning att klara av och vad som ingår i föräldrarnas ansvar.

4.2.3. Tillfälligt utökat behov av personlig assistans

Den enskilde som har beviljats personlig assistans av kommunen eller från Försäkringskassan och är under 65 år kan ansöka om tillfällig utökning. Ansökan lämnas alltid till kommunen som fattar beslut om rätt till tillfällig utökning. Beslutet är vanligen begränsat till enstaka händelse eller kortare tid. Är beslutet tidsbegränsat, ska det följas upp innan det har upphört.

4.2.4. Beskrivning av personlig assistans

Med hjälp av personlig assistans ska den enskilde, på sina egna villkor, kunna utföra det som en person utan funktionsnedsättning kan utföra. Personlig assistans ska kompensera för nedsatta funktioner och förmågor hos den enskilde. Den enskilde ska delta, efter egen förmåga i den assistans som genomförs. De personliga assistenterna ska vara knutna till den enskilde och finnas tillgänglig den tid och vid de tillfällen som den enskilde behöver assistans.

En genomförandeplan ska upprättas, som sedan följs upp minst två gånger per år eller oftare vid behov. Av genomförandeplanen skall det framgå hur den enskilde vill att stödet ska utföras.

Den enskilde avgör själv hur assistansen ska anordnas, om det ska ske via kommunal eller privat utförare eller om den enskilde vill anställa assistenter själv. Utföraren har en skyldighet att tillhandahålla allt stöd som den enskilde har beviljats. En uppdragsöverenskommelse tecknas mellan den enskilde och aktuell utförare.

För varje år fastställer regeringen ett schablonbelopp för assistansersättningen.

Personlig assistans beviljad av kommunen utförs vanligtvis inte

- på en institution som tillhör eller får bidrag från staten, kommunen eller regionen
- i grupp- eller servicebostad
- på korttidsvistelse enligt SOL eller LSS.
- barnomsorg eller skola

Om särskilda skäl föreligger kan personlig assistans beviljas för kortare tid på sjukhus eller daglig verksamhet. Den som har assistansersättning 5 1 kap. SFB kan om särskilda skäl föreligger ges möjlighet att hela tiden eller under en del av beviljad tid, ha med sig sin personliga assistent under sjukhusvistelse upp till fyra veckor. Om behovet kvarstår efter fyra veckor kan ansökan göras om tillfällig utökning av personlig assistans enligt LSS, motsvarande resonemang kan tillämpas även för personer med beslut enligt LSS. Särskilda skäl kan vara karaktären av funktionsnedsättningen, hälsotillståndet som kräver att ett starkt

begränsat antal personer med ingående kunskap om personens funktionsnedsättning finns till hands samt om personens möjligheter till kommunikering också kräver ingående kunskaper för att den enskilde ska göra sig förstådd.

När den enskilde är förälder och har personlig assistans beviljas den enskilde endast assistans för sina egna grundläggande och övriga behov. Därför kan den personliga assistansen behöva kombineras med andra insatser enligt SOL, för att tillgodose barnets eller barnens behov. I bedömningen tas alltid föräldraförmågan i beaktning.

Vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning har enligt föräldrabalken ansvar för barnets personliga förhållanden och ansvar för att barnets behov blir tillgodosedda. Det handlar om att barnet får den omsorg som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och andra omständigheter. Barnets ålder har betydelse för rätten till personlig assistans. Från och med att barnet är cirka 12 år förväntas inte längre vårdnadshavare ansvara för barnets grundläggande behov som finns beskrivna under rubriken ”Utredning av personlig assistans”.

Personlig assistans till barn berör i hög grad hela familjen, därför ska både barnet och vårdnadshavare ges möjlighet till att ha inflytande över hur stödet till barnet utformas.

Vid bifall av personlig assistans kan det inte kombineras med avlösarservice i hemmet, biträde av kontaktperson eller ledsagarservice.

4.2.5. Krav kring utförande av personlig assistans

Innan verksamhet startar för privata utförare krävs tillstånd från Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO). För kommunalt bedriven personlig assistans eller för den som själv anställer personliga assistenter ska verksamheten anmälas till IVO.

Kommunen är skyldig att anmäla till IVO om det finns anledning att ifrågasätta en tillståndshavares lämplighet att bedriva verksamhet med personlig assistans. Även andra personer bör anmäla till IVO om brister kring personlig assistans uppmärksammas.

När en personlig assistent ingår i familjegemenskapen ska denne skilja på rollen som assistent och som anhörig. Att arbeta som personlig assistent är en anställning där gällande lagar, föreskrifter och riktlinjer ska följas, även när den assistansberättigade ingår i familjen. Det är alltid den assistansberättigades behov som sätts främst och assistanssamordnaren som ansvarar för att assistansen utförs professionellt.

4.2.6. Personlig assistans i kombination med andra insatser

Beslut om andra insatser enligt SOL eller LSS kan påverka omfattningen av assistansbeslutet oavsett om beslutet kommer från Försäkringskassan eller från kommunen. Den enskilde kan inte ha två insatser som tillgodoser samma behov.

Personlig assistans kan kombineras med andra LSS-insatser om det finns ett behov av insatsen och behovet inte har tillgodosetts på annat sätt. Det finns även insatser enligt SOL, som personlig assistans kan kombineras med.

Personer över 65 år kan söka hemtjänst eller annat stöd enligt SOL eller LSS i stället för utökad personlig assistans. Insatser som kan vara aktuella bedöms enligt metoden IBIC.

4.3. Ledsgarservice, LSS § 9:3

Insatsen ledsagarservice kan beviljas till personer som omfattas av någon av personkretsarna inom LSS. För personer som har blivit beviljade bostad med särskild service (LSS § 9:9) förväntas ledsagarservices ingå i den beviljade insatsen. Ledsgarservice kan dock beviljas för dessa personer om behovet faktiskt inte

tillgodoses på annat sätt. En individuell bedömning görs utifrån den enskildes situation. Ledsagarservice beviljas i antal timmar per månad. Den enskilde behöver planera upp sin beviljade tid utifrån sitt bedömda behov.

4.3.1. Syfte med ledsagarservice

Syftet med ledsagarservice är att bryta den enskildes isolering. Ledsagarservice ska underlätta för den enskilde att delta i samhällslivet. Insatsen ska individanpassas för att möjliggöra enklare aktiviteter och att bryta isolering, till exempel som att besöka vänner, delta i fritidsaktiviteter, i kulturlivet eller för att promenera. En individuell bedömning gör alltid utifrån den enskildes livssituation. Att åka på semester utomlands anses inte ha karaktären av enklare aktivitet.

4.3.2. Verkställandet

I Stenungsunds kommun lämnas beställningen till enhetschefen för ledsagarservice. Aktiviteterna i ledsagningen planeras utifrån den enskildes önskemål och dokumenteras i en genomförandeplan. Den som har ledsagning betalar sina egna utgifter för aktiviteter.

När en person beviljats ledsagarservice påbörjas rekrytering av lämplig ledsagare, dock inte någon i hushållsgemenskapen. När förslag till ledsagare finns anordnar utföraren en träff med personen i fråga och ledsagaren. Den enskilde får vara med och påverka valet av ledsagare, det finns dock ingen ovillkorlig rätt för den enskilde att välja vem som ska utses till ledsagare. Det är kommunens medarbetare som utför ledsagning. För varje aktuell uppdragstagare som arbetar med barn och ungdomar begärs ett utdrag från belastningsregistret.

Insatsen ska verkställas skyndsamt. Om personen tackar nej till erbjuden insats skall utförarna journalföra hur de motiverat individen till att tacka ja. I vissa fall kan en ny behovsprövning göras.

4.4. Biträde av kontaktperson, LSS § 9:4

Insatsen biträde av kontaktperson kan beviljas till personer som omfattas av någon av personkretsarna inom LSS. För personer som har blivit beviljade bostad med särskild service (LSS § 9:9) förväntas biträde av kontaktperson ingå i den beviljade insatsen. Biträde av kontaktperson kan dock beviljas för dessa personer om behovet faktiskt inte tillgodoses på annat sätt. En individuell bedömning görs utifrån den enskildes situation. Biträde av kontaktperson beviljas i antal tillfällen per månad utifrån den enskildes behov, vanligtvis är omfattningen en till två gånger i månaden. Den enskilde behöver planera upp sin beviljade tid utifrån sitt bedömda behov.

4.4.1. Syfte med kontaktperson

Syftet med insatsen är att erbjuda en social kontakt som kan ersätta eller komplettera kontakten med anhöriga eller vänner och på så vis bryta den isolering som kan vara en följd av en funktionsnedsättning. Insatsen beviljas till personer som har ett mycket begränsat socialt nätverk, riskerar isolering eller har behov av att bryta isolering.

4.4.2. Verkställandet

I Stenungsunds kommun lämnas beställningen till enhetschefen för biträde av kontaktperson. När en person beviljats insats enligt biträde av kontaktperson påbörjas rekrytering av lämplig kontaktperson, gäller insatsen gentemot ett barn eller ungdom tas alltid ett utdrag ur belastningsregistret. När ett förslag till kontaktperson finns anordnar enhetschefen en träff mellan den enskilde och den potentiella kontaktpersonen.

Insatsen ska verkställas skyndsamt. Om personen tackar nej till erbjuden insats skall utförarna journalföra hur de motiverat individen till att tacka ja. I vissa fall kan en ny behovsprövning göras.

Uppdraget som kontaktperson är ett arvoderat uppdrag, inte en anställning. Kontaktpersonen får omkostnadsersättning för att täcka sina utlägg i samband med utförandet av uppdraget. Den enskilde står för sina egna utgifter.

Kontaktpersonen ska kontinuerligt föra en dialog med verkställigheten för biträde av kontaktperson om vilka aktiviteter som genomförs.

4.4.3. Beskrivning av kontaktperson

Kontaktpersonen är en medmänniska som ska stötta personen i att få kontakt med andra människor och komma ut i samhället. I samband med utredning av behov av kontaktperson ska den sökandes övriga nätverk, t.ex. anhöriga, arbetskamrater, grannar, god man och personal vägas in. Kontaktperson beviljas främst för personer som saknar sociala kontakter och nätverk.

Insatsen kontaktperson ska vara av personlig karaktär vilket kan innebära besök i hemmet, telefonkontakt eller gemensamma aktiviteter. Kontaktpersonen är ett icke professionellt stöd men kan ge råd till personen i situationer som inte är av komplicerad natur.

Kontaktpersonen och personen själv bör i förväg diskutera hur kontakten ska ske och under vilka förutsättningar. Om kontakten ska vara kontinuerligt återkommande eller om personen kan kontakta kontaktpersonen vid behov.

4.5. Avlösarservice i hemmet, LSS § 9:5

Insatsen avlösarservice i hemmet kan beviljas till personer som omfattas av någon av personkretsarna inom LSS. Avlösarservice utförs i hemmet hos den som beviljats insatsen. Avlösarservice i hemmet ska utformas så att den känns meningsfull även för den enskilde. Tidsbegränsning är möjligt när det finns utvecklingspotential eller förändringar väntas vara möjliga. Avlösarservice i hemmet erbjuds både som en regelbunden insats och vid tillfälliga behov. Insatsen kan ges såväl dagar som kvällar, nätter och helger. Däremot kan insatsen inte ges under skolans tid. En individuell bedömning görs utifrån den enskildes situation. Det är viktigt att barnperspektivets samtliga insatser beaktas vid en behovsbedömning där hänsyn skall tas till om barnet klarar flera olika typer av insatser. Avlösarservice i hemmet beviljas i antal timmar per månad utifrån i bedömningen tas hänsyn till barnets ålder, konsekvenser av funktionsnedsättning och dess familjeförhållanden. Den enskilde behöver planera upp sin beviljade tid utifrån sitt bedömda behov. En tillfällig utökning kan ske om närstående är i behov av extra avlastning.

4.5.1. Syfte med avlösarservice i hemmet

Syftet med avlösarservice i hemmet är att anhöriga ska få möjlighet att få avlastning, uträtta sysslor och genomföra aktiviteter i eller utanför hemmet, samt ha möjligheten att ägna tid åt yngre syskon.

4.5.2. Verkställandet

I Stenungsunds kommun lämnas utredningen till enhetschefen för avlösarservice i hemmet. När en person beviljats avlösarservice i hemmet påbörjas rekrytering av lämplig uppdragstagare, vanligtvis inte någon i hushållsgemenskapen. Utföraren kontaktar personen eller dess vårdnadshavare (gäller för barn). I samråd utses lämplig avlösare. Om insatsen är till barn, begärs alltid ett utdrag ur belastningsregistret för varje aktuell avlösare.

Insatsen ska verkställas skyndsamt. Om personen tackar nej till erbjuden insats skall utförarna journalföra hur de motiverat individen till att tacka ja. I vissa fall kan en ny behovsprövning göras.

Avlösarservice kan ske regelbundet eller vid oförutsedda situationer efter kontakt med enhetschefen för avlösarservice i hemmet. Det är kommunens medarbetare som utför avlösarservice. En genomförandeplan ska upprättas för att planera avlösarservicen.

4.5.3. Avgränsningar

Avlösarservice ska inte användas i situationer som orsakas av personens ändrade förhållanden, så som

- vid sjukdom/ledighet vid skolgång
- när ordinarie skol- och fritidsverksamhet är stängd
- vid förvärvsarbete

Som avlösare utför man inga hushållssysslor och hämtar/lämnar inte på förskola/fritidshem/skola/fritidsaktiviteter.

4.6. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet, LSS § 9:6

Insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet kan beviljas till personer som omfattas av någon av personkretsarna inom LSS. Korttidsvistelse kan ges i olika former, såsom vistelse i korttidshem, stödfamilj eller läger. Även personer med personlig assistans kan beviljas korttidsvistelse.

4.6.1. Syfte med korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Syftet med korttidsvistelse utanför det egna hemmet är att personer med funktionsnedsättning får miljöombyte eller rekreation samt att anhöriga får avlösning i omvårdnadsarbetet. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet kan ses som ett alternativ eller komplement till avlösarservice i hemmet.

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet kan beviljas till barn och vuxna med funktionsnedsättning som bor i det egna hemmet. Beslutet anges i antal dygn per beslutsperiod. Vid bedömning utgår socialsekreteraren från hela familjens behov. Den enskilde och anhöriga har dialog med verksamheten om hur insatsen ska utföras. Verksamheten ska ta i beaktande den enskildes önskemål.

4.6.2. Verkställighet

I Stenungsunds kommun lämnas utredningen till enhetschefen för korttidsvistelse utanför det egna hemmet. När en person beviljats insatsen kontaktas anhöriga och/eller den enskilde för ett planeringsmöte. Vid detta planeringsmöte diskuterar man om de olika typerna av korttidsvistelse och utförarna föreslår antingen läger, korttidshem eller stödfamilj.

4.6.3. Beskrivning av korttidshem

När insatsen utformas i form av ett korttidshem så får den enskilde och dess anhöriga möjlighet till att besöka verksamheten, träffa delar av personalgruppen och lämna mer information som kan vara viktigt för att göra vistelsen så bra som möjligt. Den enskilde får en kontaktperson som ansvarar för den främsta kontakten med den enskildes intressenter såsom anhöriga och skola. En genomförandeplan upprättas för insatsen korttidshem där kontaktpersonen är med vid upprättandet. Genomförandeplanen ska sedan uppdateras minst två gånger per år och oftare vid behov. Vid större förändringar i verksamheten ska generell information ges och synpunkter inhämtas i god tid för berörda. Den individuella planeringen revideras utifrån de nya förutsättningarna. Eventuella dagliga aktiviteter ska utföras, utifrån individuella behov, under korttidsvistelsen planeras i genomförandeplanen.

Den enskilde och dess företrädare har möjlighet att lämna önskemål om hur planeringen av de beviljade dygnen för korttidsvistelsen skall se ut. Verksamheten försöker alltid tillgodose önskemålen men kan ibland behöva justera verkställigheten beroende på hur många verkställigheter som önskat samma dygn. Pågående

insatser såsom skolbarnomsorg och fritidshem fullföljs under korttidsvistelse. Korttidsvistelse är vanligtvis en regelbunden återkommande insats som ges några dygn per månad.

Skjutsen mellan skolan och korttidshemmet gäller för de som redan har en beviljad skolskjuts. För övriga barn och ungdomar gäller att föräldrarna kör. Skolskjutsen gäller inte för gymnasieelever. Resor mellan det ordinarie hemmet och korttidshemmet anordnas av vårdnadshavarna själva eller via färdtjänst.

Korttidshemmet erbjuder aktiviteter både enskilt och i grupp och anpassas utifrån den enskildes behov, intressen och önskemål. Kostnaden för aktiviteten betalas av den enskilde.

En måltidsavgift debiteras vårdnadshavare enligt gällande taxa. Detta gäller dock inte om personen blir sjuk. Matkostnaden faktureras en gång i månaden, i efterskott. Ankomst- och avresedag räknas som en heldag.

Vid sjukdom kan den enskilde inte vara på korttidshemmet för att undvika att smitta andra. Om personen insjuknar under korttidsvistelsen kontaktas anhöriga och vistelsen avbryts.

Insatsen ska verkställas skyndsamt. Om personen tackar nej till erbjuden insats skall utförarna journalföra hur de motiverat individen till att tacka ja. I vissa fall kan en ny behovsprövning göras. Utförarna skall även dokumentera och lämna information till handläggarna ifall de beviljade dygnen inte utnyttjas.

4.6.4. Beskrivning av läger och stödfamilj

I vissa fall kan insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet utformas i form av läger eller stödfamilj. Utförarna kommer alltid lämna ett förslag till den enskilde och dess företrädare om hur den beviljade insatsen bör utformas. Lägerverksamheten utformas så att barn och ungdomar får en chans att träffa nya sociala kontakter och prova nya aktiviteter. En stödfamilj kan vara en avlastning för den ordinarie familjen som skall ge den enskilde möjlighet till miljöombyte eller rekreation.

4.6.5. Avslutande av verkställighet

Om personen får ett bifall på bostad med särskild service avslutas korttidsvistelse utanför det egna hemmet.

4.7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år, LSS § 9:7

Korttidstillsyn för barn över 12 år ska vara tillgänglig före och efter skoldagens slut samt under skollov och studiedagar. Biståndsenheten utreder och beslutar om insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år. Insatsen beviljas till ungdomar som går i grundskolan eller gymnasiet som har vårdnadshavare som förvärvsarbetar eller studerar. Det kan beviljas till ungdomar med funktionsnedsättning för att tillgodose en trygg och meningsfull fritid, det vill säga när den enskilde inte klarar sig ensam i hemmet före eller efter skoldagen, samt under lov. Beslutet ska vara tidsbegränsat och som längst till och med juni det året den enskilde slutar gymnasiet. Planering och utförande av insatsen beskrivs i genomförandeplan som följs upp var 6:e månad eller oftare vid behov. Barnets vilja ska tillvaratas i planeringen och vardagen. Insatsen ska vara individuellt anpassad och ge vårdnadshavare möjlighet till inflytande.

4.7.1. Verkställighet

I Stenungsunds kommun lämnas beställningen till enhetschefen för korttidstillsyn för skolungdom över 12 år samt till ansvarig rektor.

4.8. Familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar, LSS § 9:8

Barn och ungdomar som till följd av sitt funktionshinder inte kan bo i föräldrahemmet, och där mindre omfattande insatser inte fungerat, kan ha rätt till bostad med särskild service för barn eller ungdomar eller familjehem. Bostad med särskild service för barn eller ungdomar är en heltäckande insats. Utgångspunkten

vid bedömning av behov är att hitta den bästa lösningen för barnet eller ungdomen. Insatsen gäller fram till ungdomen slutar gymnasiet förutsatt att man fullföljer skolplanen.

Bostad med särskild service för barn eller ungdomar ska fungera som en vanlig bostad, vara så hemlik som möjligt. I insatsen ingår omvårdnad samt kultur- och fritidsaktiviteter. Bostaden ska vara utrustad med de möbler, textilier, armatur och speglar som behövs för olika ändamål som att sova, äta, läsa, studera, umgås, ha gäster och sköta sin hygien med mera. Föräldrar betalar motsvarande underhållsstöd.

Bostad med särskild service är en heltäckande insats. Trots det ska insatsen ses som ett komplement till föräldrahemmet, som är basen för barnet eller ungdomen utifrån överenskommelse med föräldrar om fördelning av omvårdnadsansvar.

Med heltäckande insats avses att det är ett boende med stöd dygnet runt, som har till uppgift att skapa en trygg och positiv miljö för barnet, ungdomen och familjen. Boendet kan ta ett helhetsansvar för barnets utveckling om det behövs, vilket innebär att barnet har stadigvarande kontakter i en trygg och stabil omgivning. Bostad med särskild service till barn och ungdomar har ansvar för att ge stöd i att upprätthålla en god föräldrakontakt mellan barnet eller ungdomen och vårdnadshavarna.

För barn eller ungdomar med specifika eller ovanliga funktionsnedsättningar kan skolgång på annan ort tillgodose barnets behov, då kan bostad med särskild service för barn eller ungdomar vara ett alternativ då jämförbar skolgång ej kan erbjudas på rimligt pendelavstånd. För att insatsen ska kunna beviljas behöver den enskilde först antas till gymnasieprogrammet.

Barnets vilja ska tillvaratas i planeringen och i vardagen. Insatsen ska vara individuellt anpassad och ge vårdnadshavare möjlighet till inflytande. För att barnet ska tillförsäkras att få sina behov tillgodosedda ska barn- och ungdomsboendet eller familjehemmet och vårdnadshavarna komma överens om hur ansvaret för omvårdnaden fördelas. Detta görs i en genomförandeplan, som följs upp två gånger per år eller oftare om det behövs.

4.8.1. Syfte med familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar

Syftet med insatsen är att ge möjlighet till en kompletterande och varaktig uppväxtmiljö för barn och ungdomar som till följd av funktionsnedsättning behöver bo utanför föräldrahemmet. Insatsen ska skapa goda förutsättningar för barnets eller ungdomens känslomässiga och sociala utveckling samt tillgodose behovet av stöd och en trygg uppväxt. Insatsen beviljas enbart utifrån funktionshindret och inte på grund av bristande föräldraförmåga.

4.8.2. Verkställighet

I Stenungsunds kommun skickas beställningen efter bifall till enhetschefen för barn- och ungdomsboende. Enhetschefen i sin tur kallar varje person som fått bifall till ett informationsmöte där verksamheten presenterar ett av alternativen barn- och ungdomsboende eller familjehem.

Verkställigheten kan ske i form av ett barn- och ungdomsboende eller boende i familjehem. Barnets och ungdomens behov skall tillgodoses där hemliknande miljöer är att föredra under barnets uppväxt. Ett barn- och ungdomsboende kan tillgodose komplicerade omvårdnadsbehov som kan vara svårt att klara av i en familj. Det ska vara ett litet antal barn eller ungdomar på ett barn- och ungdomsboende för att likna hemmiljön där man samspekar med andra barn. Ett barn- och ungdomsboende är utformat på ett sätt där barnen och eller ungdomarna har egna rum men delar kök och vardagsrum med plats för lek och aktiviteter.

Familjehem innebär att barnet eller ungdomen bor i en annan familj än sina egna. För yngre barn är familjehem ett alternativ, då det ofta innebär kontakt med några få vuxna personer. En noggrann utredning görs av familjehemmet innan det kan godkännas. Boende i familjehem enligt LSS är dock inte tänkt att ges

för att skydda barnet eller kompensera för bristande föräldraförmåga. Varje familjehem utreds och följs upp enligt kommunens rutiner.

Ett personligt ledsagarkort kan utfärdas till personen och giltigt under ett år. Ledsagarkortet kan utfärdas till personal som utför insatsen bostad med särskild service för barn eller ungdomar. Ledsagarkortet visas i samband med ledsagning och ger ledsagaren fri entré och resa på de ställen där det tillämpas.

När barn eller ungdomar bor i bostad med särskild service enligt LSS betalar föräldrar motsvarande underhållsstöd. En lägre avgift kan fastställas utifrån överenskommelse med vårdnadshavare om att stå för vissa av barnets kostnader. Föräldrar behåller barnbidraget, men kan lämna fickpengar om de vill. Detta är frivilligt. Om ungdomen själv har en inkomst ska denne även betala mat- och boendeavgift.

När en genomförandeplan upprättas i samband med inflyttning är inköp av kläder, fickpengar och möblering av rummet viktiga frågor att beröra. Hur stort ansvar föräldrarna väljer att lämna över till boendet avgör dem och där tar verksamheten vid och får stå för eventuell kostnad.

4.9. Bostad med särskild service för vuxna, LSS § 9:9

Insatsen ska erbjuda personen ett boende som leder till god livskvalitet, goda utvecklingsmöjligheter och stimulans till ett så självständigt liv som möjligt, efter var och ens förutsättningar. Det är en möjlighet för vuxna att lämna föräldrahemmet och skapa sig ett eget hem. Boendet ska bedrivas med respekt för den enskildes integritet och självbestämmande. Den enskildes behov kan vara i form av personlig omsorg, hemmets skötsel, social samvaro samt kultur- och fritidsaktiviteter.

Bostad med särskild service för vuxna kan utformas på två olika sätt i Stenungsunds kommun; som gruppboende eller serviceboende. Bostad med särskild service för vuxna beviljas utan precisering av vilken boendeform det gäller. Beslut om bostad med särskild service kan tidsbegränsas till exempel vid förmodad utvecklingspotential hos den enskilde, exempelvis unga vuxna utan tidigare erfarenhet av egen bostad. Beslut om bostad med särskild service är generellt inte tidsbegränsat. De beslut som inte är tidsbegränsade ska följas upp regelbundet. Vanligen är bostad med särskild service som tidigast aktuellt för den enskilde efter gymnasiet.

För att beviljas insats i form av bostad med särskild service ska den som söker, i allmänhet, ha ett så stort behov av stöd och/eller omvårdnad att det ej kan tillgodoses i egen bostad med stöd av insatser i hemmet, så som boendestöd eller hemtjänst. Efter en individuell behovsprövning ska det i normalfallet föreligga behov av omvårdnad, stöd- eller serviceinsatser under hela dygnet, för att bostad med särskild service ska beviljas. Andra insatser i form av stöd och hjälp i eget hem prövas i första hand. Det är först om dessa insatser ej anses vara tillräckliga för att tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor som bostad med särskild service kan bli aktuellt.

4.9.1. Syfte med bostad med särskild service

Syftet är att vuxna personer som tillhör personkrets inom LSS skall få möjlighet att skapa sitt hem och kunna leva som andra.

4.9.2. Verkställighet

I Stenungsunds kommun lämnas utredningen till en boendegrupp där biståndsenheten och verkställigheten träffas för att hantera nya och befintliga biståndsbeslut enligt LSS 9:9. I Stenungsunds kommun erbjuds man en boendeplacering utifrån turordning där det äldsta beslutet först får möjlighet till boende när en ledig plats finns tillgänglig. I vissa fall kan ordningen prioriteras på annat sätt.

4.9.3. Gruppboendestad

Gruppboendestad är en boendeform för personer med funktionsnedsättning som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att det behöver finnas tillgång till personal dygnet runt. Under natten är personal vaken eller sover beroende på den enskildes behov. Bostad med särskild service ska skapa möjligheter att leva som andra. Det är ett alternativ för dem som inte klarar av ett ordinärt boende eller boende i serviceboendestad.

Gruppboendestad kan vara aktuellt om ett stort behov av personlig omvårdnad och tillsyn gällande den dagliga livsföringen föreligger. Gruppboendestad är lägenheter med direkt anslutning till gemensamhetsutrymme.

4.9.4. Serviceboendestad

Serviceboendestad är en boendeform som kan vara lämplig för dem som inte klarar av att bo i ordinärt boende men som inte har så pass omfattande stödbehov att ett boende i gruppboendestad är nödvändigt. Serviceboendestad kan vara aktuellt om det finns behov av i stort sett dagligt stöd i form av praktisk hjälp, stöd och tillsyn.

Serviceboendestad innebär lägenheter som är geografiskt samlade med tillgång till gemensamhetsutrymme, dock ej i direkt anslutning. Personligt stöd ska ges i den omfattning personerna behöver. I en serviceboendestad finns inte personal dygnet runt.

4.9.5. Innehåll i stödet

I insatsen bostad med särskild service ingår att göra fritidsaktiviteter. Innehållet i boendet ska utformas utifrån livets skeenden. Det handlar delvis om vardag, helg, högtider och ledigheter men också utifrån intressen. Stödet ges efter personens individuella behov och förmåga. Med personligt stöd avses bland annat personlig hygien, hemliv och förflyttning. Med socialt stöd avses stöttning i kommunikation, mellanmänskliga interaktion och relationer och medborgerligt liv.

I bostad med särskild service sker samverkan med andra utifrån den enskildes individuella behov. En förutsättning för samverkan är att den enskilde har gett samtycke till det. I bostad med särskild service har den enskilde sin egen lägenhet, men också möjlighet till gemenskap med grannar i de gemensamma utrymmena. Lägenheten består ofta av ett kök eller pentry, sovrum, vardagsrum och badrum. I det gemensamma utrymmet är det de boende som tillsammans bestämmer hur utrymmet ska användas.

Hyreskontrakt

Varje person får ett hyreskontrakt i andra hand av kommunen där förvaltningen skickar till hyresnämnden att den enskilde avsäger sig besittningsrätten.

Ekonomi för den enskilde

Varje person står själv för sina utgifter för hyra, mat, aktiviteter och övriga kostnader. Personalen ska inte ansvara för den enskildes ekonomi. I de fall den enskilde inte har förmågan att sköta sin ekonomi själv ska en anmälan om god man/förvaltare göras. Dagliga utgifter är dock många gånger svårt för företrädare att hantera i praktiken och då kan personalen hjälpa till. Däremot ansvarar aldrig personal för den enskildes privata tillgångar såsom smycken eller värdepapper. Kostnader som den enskilde deltar i och som arrangeras av boendet står boendet för.

Kontaktperson

Samtliga personer som bor i bostad med särskild service har en eller två kontaktpersoner utsedda i personalgruppen. Kontaktpersonen har huvudansvaret för personen till exempel med kontakter med anhöriga, inköp och dylikt. Hela arbetsgruppen ansvarar tillsammans för alla arbetsuppgifter.

Fritidsaktiviteter

Fritidsaktiviteter kan erbjudas såväl individuellt som i grupp utifrån personens behov, intressen och egna förutsättningar.

Gemensamma utrymmen

Det ska finnas tillgång till gemensamma utrymmen. Hur dessa utnyttjas anpassas efter behov och intresse.

Bemanning per gruppboende/serviceboende

Antalet personer i gruppboendet/serviceboendet varierar, liksom bemanningen. Detta förändras även över tid.

Husdjur

Personen kan ha husdjur i sin bostad under förutsättning att hen själv kan ta hand om husdjuret och att verksamheten tillåter.

4.9.6. Inflytande

Den enskilde ska kunna påverka och utforma innehållet i sitt boende. En genomförandeplan ska upprättas, som sedan följs upp två gånger per år eller oftare om det behövs. Där planeras det stöd den enskilde behöver, vill ha och hur det ska utföras. Genomförandeplanen är sedan utgångspunkten för det stöd som ges och som den enskilde förväntas ta emot.

I bostad med särskild service har den enskilde stort inflytande. Boendet ska på olika sätt arbeta med delaktighet, inflytande och medbestämmande. Ett sätt att ha regelbundna gemensamma möten för att ta tillvara önskemål. Ett annat sätt är att ha dialog med de boende i vardagen. Det finns olika metoder som boendet använder för att ta tillvara de enskildas önskemål. Den enskilde ska ges möjligheter till aktiviteter, ärenden på egen hand, utifrån egna intressen eller med personal.

4.10. Daglig verksamhet, LSS § 9:10

Insatsen ska erbjuda en meningsfull sysselsättning som ska bidra till personlig utveckling, stimulans, gemenskap samt främja delaktighet i samhället. Verksamheten kan vara av habiliterande karaktär och ge miljöombyte, social gemenskap, självkänsla och självförtroende, samt skapa en trygg och meningsfull dag.

Personer som deltar i daglig verksamhet ska genom inflytande och medbestämmande ges möjlighet att påverka och utforma innehållet av sin vistelse. Val av verksamhetsinriktning utifrån intresse, önskemål och förutsättningar ska vara möjlig.

4.10.1 Syfte med daglig verksamhet

Daglig verksamhet är en insats för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärsarbete och som inte utbildar sig. Syftet är att personer skall tillförsäkras en meningsfull sysselsättning genom sitt deltagande i den dagliga verksamheten. Med yrkesverksam ålder avses i första hand personer 18–67 år. Insatsen kan beviljas till personer som omfattas av personkrets 1 eller 2.

En heltidsplats bedöms utifrån den enskildes förmåga och varje person har rätt att arbeta utifrån sina förutsättningar. Den enskilde får habiliteringsersättning för sin arbetsinsats på daglig verksamhet.

Flexibiliteten ingår i insatsen som utformas utifrån den enskildes behov, förutsättningar och eventuellt önskemål. Beslut tas till och med 67-års ålder och gäller under förutsättning att den enskilde ej studerar eller förvärsarbetar.

4.10.2. Inflytande

En genomförandeplan ska upprättas tillsammans med den enskilde. Uppföljning, utvärdering och revidering av genomförandeplanen sker regelbundet och vid behov, dock minst två gånger per år. Den dagliga

verksamheten ska på olika sätt arbeta med delaktighet och inflytande. Ett sätt är att ha regelbundna gemensamma möten med deltagarna, för att ta tillvara deltagarnas önskemål. Andra sätt är att ha nära dialog med deltagarna varje dag, det kan vara i samband med en aktivitet eller vid dagens slut.

Deltagaren ska dessutom individuellt ges möjlighet att påverka och utforma innehållet i vistelsen på daglig verksamhet. Innehållet i verksamheten ska anpassas efter vars och ens behov, förutsättningar, intressen och önskemål.

4.10.3. Verkställighet

I Stenungsund lämnas beställningen till enhetschefen för mottagarteamet på daglig verksamhet.

Mottagarteamet tar skyndsamt kontakt med den enskilde för ett lära-känna samtal där teamet försöker ta reda på vad man är intresserad av och ifall man är motiverad till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. När den enskilde har tilldelats en placering ansvarar utföraren för planering av insatsen, vilket görs tillsammans med den enskilde, kontaktpersonen och/eller företrädare. I Stenungsunds kommun har vi två större inriktningar på daglig verksamhet. En del som är närmare arbetsmarknaden, benämnt arbetsnära daglig verksamhet och en del av mer habiliterande karaktär benämnt som habiliterande daglig verksamhet. Varje person har möjlighet att välja vilken inriktning man är intresserad av. Man har alltid rätt att byta inriktning på sin dagliga verksamhet dock kan alla inriktningar inte alltid tillgodoses utan det erbjuds i mån av plats.

4.10.4. Arbetsnära daglig verksamhet

För att kunna välja arbetsnära daglig verksamhet behöver man vara motiverad till att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Det erbjuds en möjlighet att praktisera internt och externt med personalstöd samt praktik externt utan personalstöd. Inom den arbetsnära dagliga verksamheten finns en karriärstrappa där det finns en möjlighet att gå vidare när man utvecklat fler förmågor. Slutsteget på trappan är möjlighet till förvärvsarbete.

4.10.5. Habiliterande daglig verksamhet

För den habiliterande dagliga verksamheten finns ett varierat utbud av aktiviteter, ifrån sinnesstimulering till mer produktionsinriktade arbetsuppgifter. Vi erbjuder bland annat inriktningar inom media, café, lager och produktion. Vi har också skapande inslag i vår verksamhet för att stimulera kreativitet och skapande. Är man intresserad av den arbetsnära dagliga verksamheten så har man alltid möjlighet att ta kontakt med mottagarteamet för att se över möjligheterna att komma närmare den reguljär arbetsmarknaden.

4.10.6. Innehållet i stödet

Resor till och från daglig verksamhet

Den enskilde får själv bekosta sina resor till och från daglig verksamhet. Vid behov av färdtjänst ansöks detta hos färdtjänsthandläggaren. I den mån det går promenerar verksamheten till och från arbetet.

Lunch

Varje person tar med sin egen lunch och värmer den på sin dagliga verksamhet

Arbetstider

Daglig verksamhet erbjuds vanligtvis dagtid helgfria dagar. Utföraren kan erbjuda daglig verksamhet på andra tider och beroende på behov kan individuellt anpassade arbetstider förekomma. I vissa fall kan även arbete hemifrån vara möjligt. Detta bedöms individuellt utifrån behov och önskemål. Daglig verksamhet har stängt enskilda dagar under året för planering.

Personer som har daglig verksamhet har möjlighet till semester. Personen väljer själv under vilka veckor denna förläggs. Verksamheten erbjuder öppet under årets alla veckor men vissa verksamheter kan komma att stänga fyra veckor under sommaren. Då erbjuds personerna en plats på en annan verksamhet.

Kostnad och ersättning

Daglig verksamhet är kostnadsfri för personen. Aktiviteter och resor som erbjuds inom daglig verksamhet är kostnadsfria. Stenungsunds kommun betalar habiliteringsersättning till personer som deltar i daglig verksamhet. Syftet med ersättningen är att stimulera till deltagande i verksamheten. Habiliteringsersättningen betalas inte ut vid frånvaro såsom till exempel semester och sjukdom. Vid de fall verksamheten behöver stänga utifrån verksamhetens behov betalas habiliteringsersättningen ut. Ersättningen är skattefri och räknas inte som inkomst.

4.10.7. Vid sjukdom

Om en person är sjuk eller har någon smitta ska denne inte komma till den dagliga verksamheten med tanke på smittorisk för andra. Om personen insjuknar under vistelsen på den dagliga verksamheten kontaktas boendet/anhöriga och vistelsen avbryts.

4.10.8. Frånvaro från daglig verksamhet

Uteblir personen från daglig verksamhet under en längre period ska verksamheten arbeta motiverande med personen för att skapa förutsättningar för den enskilde att vilja komma tillbaka. Arbetet ska dokumenteras i den enskildes journal. Om den enskilde ändå uteblir kontaktar verksamheten mottagarteamet som i sin tur kan kontakta handläggare som kan göra en uppföljning för att utreda om behovet av daglig verksamhet kvarstår.

4.10.9. Aktivitetshuset

Aktivitetshuset erbjuder stöd i form av sysselsättning till personer med psykisk funktionsnedsättning. Aktivitetshuset vänder sig till boende i Stenungsunds kommun från 18 års ålder. Inget biståndsbeslut eller remiss krävs för att delta i aktiviteterna. Det är en öppen verksamhet där deltagarna deltar i de aktiviteter de önskar.

Aktivitetshuset erbjuder möjlighet att komma för att fika, laga mat, prata, spela spel och umgås. Utöver det har de en variation av studiecirkel exempelvis yogagrupper, musikgrupper och studiebesök. De har även en studiecirkel i ESL (Ett Självständigt Liv).